

**Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana**

Aquest document ha estat elaborat per diverses persones i entitats.

ACICOM (Associació Ciutadania i Comunicació)

Fundació Horta Sud

Associació de Veïns de Patraix

Federació de Cases de Joventut

Aportació de reunió d'associacions de persones consumidores

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

A/a. María Jesús Pérez Galant
Direcció General de Participació Ciutadana
Conselleria de Participació, Transparència,
Cooperació i Qualitat Democràtica

ACICOM, Fundació Horta Sud , A.V. Patraix

EXPOSEM:

Que en relació amb la consulta prèvia de la nova Llei de Participació Ciutadana i Foment de l'Associacionisme de la Comunitat Valenciana, i basant-nos en la experiència i trajectòria associativa i tenint en compte també el text de l'esborrany de l'avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Govern Obert de la Comunitat Valenciana (07/06/2019), les entitats signants presentem aportacions i propostes de millora per als treballs d'elaboració i redacció de la nova llei, i per tant,

SOL·LICITEM:

Siga admés a tràmit el document adjunt als efectes que pertoquen.

Jose Ignacio Pastor Pérez
President d'ACICOM
en nom de la resta de participants

València, 31 de gener de 2022

Abans d'entrar en possible aportacions concretes a l'articulat , hem elaborat algunes consideracions global o generals

1. No entenem el motiu pel qual s'ha abandonat l'avantprojecte de llei existent i que ja havia realitzat un important procés de consultes i tràmits normatius [AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE GOVERN OBERT DE LA COMUNITAT VALENCIANA \(tot els processos de consultes i dictamins\)](#)
2. L'Avantprojecte anterior parlava de Govern Obert com un concepte que engloba a la Transparència, Participació Ciutadana, Rendició de Comptes, Col·laboració, Dades Obertes, etc. Un enfocament molt més global i avançat.
3. En l'actual legislatura s'ha optat per dividir la Transparència i la Participació Ciutadana. Sent difícil que apleguen a ser aprovades aquestes lleis per problemes amb el calendari legislatiu. Tal vegada la de Transparència estiga aprovada en breu (porta ja un retard de quasi dos anys) però dubtem molt que la de Participació Ciutadana s'aprove en aquesta legislatura, vegen el calendari d'altres lleis, això sense comptar que pugui existir en algun moment un avançament de la convocatòria electoral i per tant la dissolució de les Corts.
4. La tardança en aprovar un nou sistema legislatiu genera la conseqüència que avui en dia encara està vigent [LLEI 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana. \(DOGV núm. 7500, de 08.04.2015\)](#) una llei únicament proposada i votada pel Partit Popular, amb algunes modificacions menors posteriors del Govern del Botànic i el [DECRET 105/2017, de 28 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, en matèria de transparència i de regulació del Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern. \(DOGV núm. 8118, de 01.09.2017\)](#) que afecten únicament de manera indirecta i no explícita als temes de Participació Ciutadana de la llei. Es a dir, el Títol V de la llei del 2015 sobre Participació Ciutadana està actualment vigent.
5. Cal dir també que **al no existir un Reglament o desplegament de la llei** del 2015 (com ha passat en moltes lleis anteriors), la llei es converteixen en paper mullat o un desideratium poc aplicable a efectes pràctiques. Una mala praxis per a un Bon Govern
6. **Tirem de menys una consulta prèvia sobre els principis i valors** que han d'impregnar la nova llei, més enllà de les consultes i creació de 5 grups sobre aspectes de la nova llei, reduint a necessitats i propostes (la qual cosa ens sembla molt bé i així hem participat); però falta el marc ideològic, de valors, principis, filosofia, etc. D'on emmarcar eixes necessitats i propostes. Potser interessant consultar els preàmbuls de les diferents lleis de participació.

Plantegem, i així ho hem comunicat a la Direcció General de Participació i a altres responsables polítics, la necessitat de generar espais de complicitat i diàleg, espai tal vegada no tan estructurats i encarregats a empreses, sinó un diàleg polític i cívic directe entre responsables polítics i responsable si referents del moviment associatiu.

7. **Desconeixem si existeixen estudis previs** del punt de partida de la participació en la Comunitat Valenciana. Creiem que és imprescindible tindre almenys:

- Anàlisi de la realitat associativa, comparativa amb altres països avançats del nostre entorn europeu, altres CCAA, etc. Posant de relleu dades com diversos índex de participació (per exemple <https://barometrosocial.es/participacion>), la participació en processos determinats (consells escolars, pressupostos participatius, consultes, altes en registre d'associacions, etc.) Caldria un sistema de Dades Obertes sobre la Participació.

- Recopilació d'estudis i anàlisi realitzats (universitats, ajuntaments, entitats no lucratives, estudis de mercat, tecnologies de comunicació, xarxes socials, esdeveniments, etc.)
- Estudis d'impacte. Un exemple els realitzats per la Fundació Horta Sud en diverses localitats valencianes
- Anàlisi de les subvencions a ENLs (sol·licitades, concedides, tipus d'activitats o treballs realitzats, etc)
- Molts altres indicadors que caldria tindre de manera permanent en un panell que done informació permanent

8. **Idees força a tindre en compte** davant la nova llei de participació ciutadana

- a) **Necessitat d'un enfocament transversal.** Les polítiques relacionades amb la participació han d'impregnar a totes les administracions. Tant sectorials com territorials. Calen implementar actuacions en ocupació, finançament, polítiques socials, cooperació, educació, igualtat, territori, medi ambient, salut, desenvolupament econòmic, cultura, etc.
- b) **Cal contemplar en l'elaboració, seguiment i avaluació de Plans, Estratègies, etc. Per al foment de la participació.** És necessari desenvolupar plans organitzats amb prioritats, objectius, indicadors, avaluació, recursos assignats, rendició de comptes, etc. Seria molt convenient crear estratègies sectorials en sectors clau com poden ser Educació, Salut, Joventut, Persones majors, Medi Ambient, Territori i Transport, etc.
- c) Crear **model avançat**, en el marc del Bon Govern de la vessant de **col·laboració i la de participació**, incloent aspectes com la innovació, també les dades obertes per a la transformació social. Els ODS poden ser un marc adequat per a la seua integració.
- d) Necessitat de plantejar elements de col·laboració avançada, que apleguen a la **cogestió** de serveis relacionats amb la participació. Es poden fer directament amb la contractació de serveis, convenis, etc. Amb les entitats actuals o en últim cas si es contracten serveis externs a empreses, que les clàusules socials arrepleguen obligacions d'incorporar al teixit associatiu. Es tracta d'enfortir el teixit associatiu de la Comunitat, invertint cada euro gastat de manera coherent i congruent amb la finalitat.
- e) Cal **fomentar la intel·ligència ciutadana i la ciència ciutadana**, aprofitant també el desenvolupament de les ciutats intel·ligents.
- f) Desenvolupar **formules que facen compatible la participació ciutadana individual i la de la Societat Civil Organitzada**, en aquest cas siga mitjançant les associacions reglades però també amb organitzacions ciutadanes no legalitzades o que adopten altres fórmules. Existeix una realitat de societat civil organitzada que no està legalitzada o formalitzada la seua organització en el sentit tradicional; però en canvi existeix (especialment entre els joves) i aconsegueix grans repercussions. Des de plataformes que integren a altres entitats i col·lectius (els salvem per exemple) passant per temàtiques actuals com la lluita contra el canvi climàtic, els drets humans,

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

les desigualtats, el feminisme, l'antifeixisme, el medi ambient, les migracions, els refugiats, el territori, etc.

- g) Arreplegar un **sistema de foment de l'associacionisme**, amb objectius, recursos, avaluacions, etc.
- h) **Fomentar la participació en totes les esferes de la societat**, incloent per exemple incentius directes o indirectes per les persones que participen, mecenatge, voluntariat, etc. Incloent fórmules de reconeixement social com recomanar que en els models de currículum figure, almenys com altres mèrits, la pertinença a entitats no lucratives.
- i) **Visibilitzar els moviments socials** per a la qual cosa cal contemplar sistemes com **Qui és qui**, integrar tota la informació sobre cada entitat, (incloent per suposat el registre d'associacions)
- j) **Dret d'accés de les organitzacions ciutadanes als mitjans de Comunicació Públics**, de manera transversal, no només al dret d'antena. Tenim un projecte en ACICOM i també amb el Consell de la Ciutadania de la CVMC; per tal de crear una base interactiva per tal que les entitats estiguen visibles i connectables pels periodistes (Consell d'Informatius d'À Punt estan d'acord) segons la temàtica a tractar siga en les notícies, en un magazín o en un programa monogràfic. Això facilitaria molt la visibilització de les entitats i garantir el dret a la informació de la ciutadania per conèixer el què pensen les ENLs que treballen pel ben comú. Una base del projecte podria ser Somos Súper
- k) **Creació d'una plataforma comú a les entitats**. Vam desenvolupar Xarxa Cívica Local que és un projecte complex que facilita l'enfortiment del teixit associatiu. Va més enllà d'una base de dades, és una plataforma interactiva que permet moltes funcions: comunicació, contacte, associar-se, rebre feedback, crear comunitat, aconseguir micromecenatge, interaccionar entre entitats per temes o territoris, etc.
- l) Cal en el mateix sentit fomentar una espècie **d'agenda de les organitzacions**. Per exemple TorreJussana en Barcelona estan posant en marxa el projecte QUÈDEQUÈ
- m) https://ajuntament.barcelona.cat/acciocomunitaria/ca/noticia/quedeque-ben-aviat-lagenda-del-veinat-de-barcelona_1131971
- n) Cal **contemplar noves formes innovadores de participació**. Per exemple combinar fórmules d'elecció de representants per sufragi amb representants de les organitzacions socials existents, treballant junts braç amb braç: Per exemple:
- o) **Consell de Cent Joves de Barcelona**: 60 joves elegits aleatòriament i 40 en representació del Consell de la Joventut
https://dibaaps.diba.cat/scripts/ftpisa.asp?fnew?cido&bopb/2005/10/20051025/BOP_B_20051025_030_031.pdf
- p) **Convenció ciutadana de Salut Mental de la CV**.
<https://comissionatsalutmental.gva.es/va/que-es>
- q) **Unir transparència i participació en sistemes de queixes i suggeriments, incidències, atenció ciutadana, etc.** Que permeta a les entitats conèixer les actuacions de la societat. Cal un canvi de paradigma. Des d'ACICOM ja hem aconseguit que el sistema de queixes de la GVA s'haja modificat , doncs afins ara no es podia presentar una queixa com a entitat, només es podia a títol individual. La publicació de totes les consultes, incidències, etc. i el seguiment i resultat d'elles mateixes facilita el sentiment col·lectiu i permet a les entitats diagnosticar millor la percepció de la ciutadania i així poder realitzar un millor servei públic
- r) Crear la figura del **Síndic de Greuges Municipal** en ciutats de més de 50.000 habitants. En la resta podria existir la figura que coordine totes les interaccions en defensa de la ciutadania. Aquesta figura haurà de tindre relació amb els òrgans de participació municipal: Consells sectorials, de Ciutat, etc. Assegurar coordinació d'elles figures com

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

- Defensor del Major, Defensor del menor, etc. que han sorgit en diversos ajuntaments.
- s) Avançar cap a l'**escolta activa de la ciutadania**. És necessària una integració dels canals de comunicació de les administracions i oferir la informació i seguiment com a pràctica de transparència. Aquesta haurà d'integrar tant les queixes com les xarxes socials, els baròmetres o estudis d'opinió i enquestes, etc.
 - t) **Més recursos**. El món associatiu necessita un important augment dels recursos a la seua disposició. Des de recursos materials (espais, locals, llocs de trobada, etc.) econòmics, humans (cal una major formació centrada en les organitzacions), atenció, etc.
 - v) **Creació d'espais de diàleg directe** amb el món associatiu valencià per generar projectes innovador si atendre les necessitats més destacades creant complicitat entre ciutadania i govern.
 - w) **Revisar el sistema de subvencions**.
 - Assegurar el pagament de tot o en part del finançament abans de començar els projectes o crear un sistema de certificació
 - Crear línies de finançament amb Institut Valencià de Finances.
 - Assegurar un sistema de publicitar i posar a disposició tots els estudis o projectes desenvolupats amb fons públics, de tal manera que s'ajude al coneixement obert i a la vegada es prestigie el treball desenvolupat per les associacions.
 - x) **Integrar el món associatiu en l'Estratègia Valenciana de Recuperació**. En l'actualitat no apareix pràcticament la vertebració de la societat civil com a una estratègia d'enfortiment de la societat valenciana <https://presidencia.gva.es/es/web/estrategia-valenciana-para-la-recuperacion/documentos-estrategics>

APORTACIONS I PROPOSTES DE MILLORA DE LA LLEI DE PARTICIPACIÓ,
tenint en compte l'esborrany de l'avantprojecte de Llei, de la Generalitat,
de Govern Obert de la Comunitat Valenciana (07-06-2019)

En relació amb el Llibre II. DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I EL FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME; TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS:

Redacció actual:

Article 75. Drets de la ciutadania en relació amb la participació ciutadana

1. La ciutadania, les persones i entitats a les quals es refereix l'article anterior, ja siga de manera individual o col·lectivament, tenen dret a promoure la realització de processos de participació ciutadana **en els termes recollits en aquesta llei**.

Proposta de redacció:

Article 75. Drets de la ciutadania en relació amb la participació ciutadana

1. La ciutadania, les persones i entitats a les quals es refereix l'article anterior, ja siga de manera individual o col·lectivament, tenen dret a promoure la realització de processos de participació ciutadana.

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

Proposem eliminar l'última referència a la Llei perquè aquesta sols considera la Participació Ciutadana la referida a la qual fa el Consell sense reconèixer la Participació Ciutadana que ja fan les associacions.

Ratifiquem que el que fan les associacions és participació. I és participació estable, crítica, formada i informada perquè naix de la seua pròpia experiència, de la seua pròpia activitat. Més que incidir en les formes de participació, caldria posar l'atenció en els mecanismes d'escolta. Acompanyar, atendre i escoltar.

De fet, ja en l'exposició de motius de la **Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del Dret d'Associacions**, es recull que *"un dels instruments decisius perquè la participació siga real i efectiva és l'existència d'un associacionisme vigorós."*

També volem recuperar la referència a la definició de Participació que es fa a la **LLEI 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut**, en considerar-la més idònia:

Article 16. Definició de participació juvenil

1. La participació juvenil és el conjunt d'accions i de processos que generen, entre les persones joves, la capacitat per a incidir en el seu entorn, en les seues relacions i en el seu desenvolupament personal i col·lectiu, per a intervenir-hi i transformar-los. Aquesta participació pot dur-se a terme tant individualment com col·lectivament, amb igualtat d'oportunitats, a través d'entitats juvenils, grups de joves o consells de joventut, i d'una manera horitzontal, lliure i democràtica.

2. Les administracions públiques, amb l'objectiu d'afavorir la cultura democràtica i ciutadana de la joventut, fomentaran els processos participatius com a eines per a la construcció de les polítiques públiques que afecten els i les joves com a ciutadans i ciutadanes.

En relació amb la **Secció III. Educació en la participació**, proposem la revisió de l'Article 103, el qual estableix :

Article 103. Objecte

1. *L'Educació en la participació tindrà els següents objectius:*

a) Incentivar el desenvolupament d'accions i programes de caràcter educatiu que potencien la cultura participativa en la ciutadania, especialment en la infància, l'adolescència i la joventut.

b) Fomentar l'ús de tècniques i metodologies participatives de manera transversal en l'àmbit de l'educació reglada i no reglada.

c) Promoure l'educació en participació ciutadana de manera activa i contínua, perseguint un aprenentatge que es mantinga en el temps.

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

2. A l'efecte d'aquesta llei, es considera educació en i per a la participació aquells aprenentatges a través dels quals la ciutadania adquireix capacitats i habilitats i s'empodera en l'exercici del dret de participació.

3. L'educació per a la participació haurà de promoure's en els diferents contextos d'ensenyament i aprenentatge:

a) Educació reglada: la Generalitat, en l'àmbit de les seues competències promourà l'ús de tècniques i metodologies participatives així com la participació de l'alumnat en òrgans de representació i/o decisió en l'educació reglada, com a mínim durant l'educació obligatòria.

b) Educació no reglada: la Generalitat valorarà positivament les pràctiques participatives en els procediments que recolze, així com l'ús de tècniques i metodologies participatives i l'existència d'òrgans de participació, en l'àmbit de l'educació no reglada, l'oci i el temps lliure.

La participació ciutadana no pot entendre's tan sols des d'allò que es recull en el punt 2 i 3 de l'esmentat article. L'educació en la participació no hauria de desvincular-se de l'associacionisme perquè significaria assumir tesis que beneficien a l'individu per damunt del bé comunitari. La participació és una metodologia que ha de tindre un fi polític, en el sentit més ampli de la política. Les noves formes de participació no han de pensar-se per a reforçar la participació individualitzada, el "consum de la participació", el "jo" enfront del "nosaltres", sinó que haurien de **reforçar a les associacions, a la comunitat i al bé comú**. Perquè, i a pesar de les objectives reticències històriques dels poders públics i econòmics, **el moviment associatiu ha estat històricament no sols un grup d'interés o lobby, sinó l'agent de canvi social més important que hi ha hagut en la història, bé des de la proposta, bé des de la protesta, que construeix comunitat, dona vida a les ciutats, genera ocupació i aporta al PIB del país**.

Proposta de redacció

Article 103. Objecte

1. L'Educació en la participació tindrà els següents objectius:

a) Incentivar (~~el desenvolupament d'accions i programes de caràcter educatiu que potencien~~) la cultura participativa i **la adquisició d'hàbits de participació** en la ciutadania, especialment en la infància, l'adolescència i la joventut. **O be mitjançant el desenvolupament d'accions i programes de caràcter educatiu o be amb la inclusió de la participació en la pròpia estructura de funcionament de la entitat. (esta última frase es pot obviar perquè el que diu està inclòs en l'apartat b i c))**

b) Fomentar l'ús de tècniques i metodologies participatives de manera transversal en l'àmbit de l'educació reglada i no reglada.

c) Promoure l'educació en participació ciutadana de manera activa i contínua, perseguint un aprenentatge que es mantinga en el temps.

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

2. A l'efecte d'aquesta llei, es considera educació en i per a la participació aquells aprenentatges a través dels quals la ciutadania adquireix capacitats i habilitats i s'empodera en l'exercici del dret de participació.

3. L'educació per a la participació haurà de promoure's en els diferents contextos d'ensenyament i aprenentatge:

a) Educació formal: la Generalitat, en l'àmbit de les seues competències promourà l'ús de tècniques i metodologies participatives així com la participació de l'alumnat en òrgans de representació i/o decisió en l'educació formal, com a mínim durant l'educació obligatòria.

b) Educació no formal: la Generalitat valorarà positivament les pràctiques participatives en els procediments que recolze, així com l'ús de tècniques i metodologies participatives i l'existència d'òrgans de participació, en l'àmbit de l'educació no formal, l'oci i el temps lliure.

c) Educació informal: serà especialment interessant el tractament de la participació en els mitjans de comunicació en general i amb una cura especial en els mitjans públics.

En relació amb el **TÍTOL III. FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME:**

Redacció actual:

***Article 110.** Relació de les administracions públiques valencianes amb les associacions de la Comunitat Valenciana*

La relació entre administracions públiques i associacions ha de donar-se en termes de col·laboració, complementarietat, independència i participació.

Proposta de redacció:

***Article 110.** Relació de les administracions públiques valencianes amb les associacions de la Comunitat Valenciana*

*La relació entre administracions públiques i associacions ha de donar-se en termes de col·laboració, complementarietat, **subsidiarietat**, independència i participació.*

És important destacar el **principi de subsidiarietat**, el qual disposa que un assumpte ha de ser resolt per la instància més pròxima al problema. Per tant, si hi ha associacions que estan actuant, **les administracions públiques haurien de donar suport a aquestes intervencions, posar recursos al seu abast i abstenir-se d'intervenir directament, fomentant, així, l'apoderament de la ciutadania.**

Redacció actual.

***Article 111.** Formació sobre associacionisme i participació*

Aportacions a la Consulta prèvia
Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

1. La Generalitat, a través del departament competent en la matèria de participació ciutadana, realitzarà les actuacions següents:

a) *Elaborar un pla pluriennal de formació per al teixit associatiu i el foment de la participació ciutadana orientat a respondre a les necessitats de qualificació i aprenentatge de les persones que formen part de les entitats ciutadanes i les lideren, prestant especial atenció a tot allò relacionat amb les metodologies i funcionament de les associacions.*

b) *Elaborar un pla pluriennal de formació per a respondre a les necessitats de qualificació del personal d'ajuntaments i altres institucions públiques que gestionen programes i polítiques de participació ciutadana i suport a les associacions.*

c) *Reunir la informació de les accions de formació de les diferents entitats ciutadanes que siguin obertes a altres persones o entitats i difondre-les públicament.*

2. La Generalitat fomentarà la creació d'una escola permanent de formació associativa que assumirà la gestió de les actuacions anteriors i es coordinarà amb aquelles institucions públiques i privades de la Comunitat Valenciana que realitzen accions de formació per a associacions i per a la promoció de la participació ciutadana.

Proposta:

Article 111: La Generalitat, a través del departament competent en la matèria de participació ciutadana donarà suport a les accions de formació en participació posades en marxa des del teixit associatiu, fomentant així a les associacions i l'augment de les taxes d'associacionisme.

Així, proposem que per a l'elaboració del pla de **formació s'incorpore la obligatorietat de tindre un anàlisi previ de la realitat formal sobre quins plans de formació a associacions ja hi ha al territori**, de manera que s'acomplisca el **principi de subsidiarietat** (no solapar amb les coses que ja existeixen fetes pel teixit associatiu), a més de donar **especial suport econòmic** (extraordinari, més enllà de convocatòries ordinàries) a estos plans existents. Els que faça l'Administració han de ser només en aquelles parts del territori on no hi ha el servei. A més, caldria afegir que tota acció pública emmarcada en aquest títol (i en aquesta llei podria ser també) es farà **incorporant clàusules específiques de subsidiarietat que prioritzen la contractació dels serveis a les entitats sense ànim de lucre**.

Quant al foment d'associacionisme caldria aprofundir en concrecions d'estos 2 articles, amb accions concretes:

Llei d'associacions: Capítol IV del títol II

Artículo 31. Fomento del asociacionismo.

Artículo 32. Subvenciones y convenios.

PROPOSTES DE SUPORT A LES ASSOCIACIONS QUE ES PODRIEN IMPLEMENTAR SENSE ESPERAR A LA LLEI.

- 1.** Tenim un marc regulador com la llei d'associacions 14/2008 que està per desenvolupar en un decret i que podria contemplar totes aquestes mesures sense necessitat de fer una llei específica per al foment de l'associacionisme. La pròpia GVA ha de simplificar la legislació, millora la transparència i la burocràcia.
- 2.** Compliment del principi de subsidiarietat. La llei ha de donar suport al moviment associatiu i crear el marc per a que aquest pugua desenvolupar les seues accions. L'administració no ha de fer les coses que ja s'estiguen fent des del moviment associatiu, els ha de donar suport o co-crear amb elles. P.e.: formació, quaderns de gestió, avaluació impacte, etc
- 3.** Implementar una política de foment de les associacions transversal en totes les conselleries, adoptem mesures en totes elles per a la cocreació.
- 4.** Establir un marc de coordinació amb la DG de participació, associacions i la DG d'Ocupació per a que aquesta contemple en les convocatòries d'ajudes al foment de l'ocupació a les associacions o cree una partida per a fomentar l'ocupació a les associacions.
- 5.** Establir un marc de coordinació amb la DG de participació, associacions i *a punt* per a que aquesta contemple en la seua programació la visibilització de les associacions.
- 6.** Establir un marc de coordinació amb la DG de participació, associacions i la Conselleria d'educació per a que l'educació en la participació es faça des de la educació formal amb la col·laboració del teixit associatiu amb fórmules com l'Aprenentatge Servei, el Servei Cívic o altres paregudes.

- 7.** Que posen en mans de les associacions locals de la Generalitat Valenciana que no estant sent utilitzats, mitjançant convenis de col·laboració, gestió Cívica, cessió,....
- 8.** Reduir la burocràcia en el registre d'associacions i en les convocatòries i justificació de subvencions en la Generalitat Valenciana.
- 9.** L'administració ha de confiar en les associacions, que siguen elles les que decidisquen les seues accions donant-li suport. La creació de nous serveis per part de l'administració gestionats després per empreses privades no fomenta l'associacionisme, tot el contrari.
- 10.** Incrementar la partida pressupostaria de subvencions a associacions a 3'5 milions d'euros de la DG de participació.
- 11.** Obrir una convocatòria de subvencions per a que les associacions contracte personal o empreses per a la sol·licitud i gestió de fons europeus, Espanya està tornat el 60 % dels fons europeus per que no es presenten suficients projectes i de qualitat.
- 12.** Que la contractació pública de les conselleries, començant per la de participació ciutadana, prioritze altres aspectes que no siga sols el preu, com el no lucre en la gestió de serveis, l'arrel al territori, l'experiència, els recursos que puguen aportar les pròpies entitats a la gestió dels projectes, etc..
- 13.** Facilitar la col·laboració entre la Universitat i el moviment associatiu per a la investigació.
- 14.** Desenvolupar la figura d'utilitat pública a nivell d'exempció d'impostos, que ja està presentada a la Llei 14/2008, i altres qüestions com per exemple accés prioritari a locals, etc.

- 15.** El registre d'associacions ha de dur-lo Participació Ciutadana. Educació, esports, joventut (IVAJ) han de ser seccions d'aquest registre, tindre els mateixos criteris documentals, i encara que descentralitzats, amb la mateixa tramitació i tracte idèntic a totes (ara no es així). El de l'IVAJ és voluntari, proposar sincronitzar amb la secció tercera.
- 16.** Desenvolupar la figura de la fusió d'associacions de la mateixa forma que estan regulades al registre nacional (dos entitats poden esdevenir una sense necessitat de dissoldre dos i crear tercera). Ja està contemplat a la llei però no s'accepta o no hi ha tràmit.
- 17.** Automatitzar més: que els registres municipals estiguen connectats obligatòriament amb el cens de GVA, i quan una associació comuniqui JD o altre canvi, això també conste automàticament als censos municipals on està (això es desenvolupar article 5 i 6 de la Llei d'assoc CV). A la vegada es tracta de garantir la interoperabilitat i la Llei 39/2015.
- 18.** El Cens de GVA publicarà anualment un informe sobre l'estat del teixit associatiu. Aquest informe haurà de tindre una aprovació formal en òrgans de govern, tindre un recull de propostes de millora tècniques i aquestes ser incorporades als plans d'actuació de la GVA participació (les accions de suport al teixit associatiu han d'estar fonamentades en dades i obligades per llei, no en voluntat política).
- 19.** Resoldre el problema de les 4000 associacions a Castelló amb declaració patrimonial: quan van a fer-se el CIF a Hisenda continuen obligant-les a fer la declaració patrimonial a GVA, quan a la província de València no és obligatori. Regular-ho resoldria el problema.
- 20.** Que totes les convocatòries de subvencions es resolien abans del 31 de març o si es resolien després es puguen executar amb un període mínim de 9 mesos.
- 21.** Que es puguen justificar els pagaments laborals en el seu termini legal (Seguretat social al mes següent i IRPF després del trimestre).

22. Que hi haja una línia de subvencions a finançar estructura d'entitats amb realitat social, no només desenvolupament d'activitats (laborals i inclús compra o reforma d'immobles)

23. Modificar tota aquell ordre de subvenció que prohibeix que l'equip tècnic d'una associació siguen persones associades a la mateixa. Una mesura que ataca clarament a l'enfortiment associatiu. Com passa per exemple en l'Ordre de subvencions a les Associacions de persones consumidores. *ORDRE 22/2018, de 22 de novembre, de la Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions en matèria de comerç, consum i artesanía.* <https://dogv.gva.es/va/eli/es-vc/o/2018/11/22/22/>

Article 4. Àmbit d'aplicació i accions susceptibles de suport

g) En les despeses de personal tècnic, es consideraran susceptibles de rebre suport el cost de la Seguretat Social a càrrec de la sol·licitant i les percepcions salarials. No es consideraran subvencionables les despeses de personal de les persones membres de les juntes directives o òrgans de representació de la sol·licitant, llevat que la persona contractada ho siga de conformitat amb els seus estatuts i no estiga associada a l'entitat sol·licitant ni ho haja estat en els tres anys anteriors al de la convocatòria. Igualment, no seran subvencionables els no vinculats a les finalitats o activitat susceptible de suport ni els corresponents a actuacions realitzades per compte de tercers. Les despeses en dietes i desplaçaments seran subvencionables únicament si s'inclouen com a tals en el capítol corresponent del títol II d'aquestes bases reguladores.

Documentació de treball per a la Llei de participació

- [Resolució de la Consellera de Participació per la qual s'acorda iniciar el procediment d'elaboració de l'Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana](#)
- [Memòria i avaluació de les Jornades de Debat i reflexió sobre la Llei de Participació Ciutadana i de Foment de l'Associacionisme . 2017](#)
- [Esborrany de l'avantprojecte anterior, Llei de Govern Obert \(2019\)](#)
- [Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana.](#)
- [AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE GOVERN OBERT DE LA COMUNITAT VALENCIANA \(TOT ELS PROCÉS DE CONSULTES I DICTAMENS\)](#)
- [LLEI 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana. \(DOGV núm. 7500, de 08.04.2015\)](#)
- [DECRET 105/2017, de 28 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 2/2015, de 2 d'abril, de la Generalitat, en matèria de transparència i de regulació del Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern. \(DOGV núm. 8118, de 01.09.2017\)](#)
- IV PLAN DE GOBIERNO ABIERTO DE ESPAÑA (EJE Participación pág. 65)
https://transparencia.gob.es/transparencia/dam/jcr:d306cd62-cc0f-40a1-9be8-fe24e0000010d/IVPlanGobiernoAbierto_ES_vdef.pdf
- Normativa de participació ciutadana arreplegada per Generalitat de Catalunya
<https://governobert.gencat.cat/ca/que-es/Normativa/normativa-de-participacio-ciutadana/>
- Ley 7/2017, de 27 de diciembre, de Participación Ciudadana de Andalucía.
<https://www.boe.es/buscar/pdf/2018/BOE-A-2018-1548-consolidado.pdf>
- Ley 8/2019, de 13 de diciembre, de Participación de Castilla-La Mancha.
<https://www.boe.es/buscar/pdf/2020/BOE-A-2020-1654-consolidado.pdf>
- Normativa sobre Participació Ciutadana País Basc <https://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/-/normativa-sobre-participacion-ciudadana/>
- Cómo cumplir con la Ley Autonómica de Participación Ciudadana (Interessant article de Kuorum que arreplega totes les lleis autonòmiques)
<https://kuorum.org/es/participacion-ciudadana/como-cumplir-con-la-ley-autonomica-de-participacion-ciudadana/>
- Normativa derogada de la Comunitat Valenciana
 - LLEI 11/2008, de 3 de juliol, de la Generalitat, de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana. <https://dogv.gva.es/va/eli/es-vc/l/2008/07/03/11/>
 - DECRET 76/2009, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament i execució de la Llei 11/2008, de 3 de juliol, de la Generalitat, de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana. <https://dogv.gva.es/va/eli/es-vc/d/2009/06/05/76/>
- Indicadores para definir la participación ciudadana y/o política. Una propuesta: de lo personal a lo público.
https://www.researchgate.net/publication/318767024_Indicadores_para_definir_la_participacion_ciudadana_yo_politica_Una_propuesta_de_lo_personal_a_lo_publico
- ¿CÓMO MEDIR LA PARTICIPACIÓN? CREACIÓN, VALIDACIÓN Y APLICACIÓN DEL CUESTIONARIO CONDUCTAS DE PARTICIPACIÓN
https://www.researchgate.net/publication/283463055_Como_medir_la_participacion_Creacion_validacion_y_aplicacion_del_Cuestionario_Conductas_de_Participacion

Aportacions a la Consulta prèvia

Avantprojecte de Llei de Participació Ciutadana Comunitat Valenciana

- ¿Existe una crisis participativa? La evolución de la participación política y el asociacionismo en España. Laura Morales
<https://recyt.fecyt.es/index.php/recp/article/download/37411/20928/>
- Ciutats intel·ligents i governs intel·ligents: participació ciutadana
<https://aecr.org/es/ciudades-inteligentes-y-gobiernos-inteligentes-participacion-ciudadana/>
- ¿Existe el lobby ciudadano? Una experiencia de participación en el Congreso de los Diputados <https://revista.cortesgenerales.es/rcg/article/view/1573>
- Un exemple de possibles treballs d'observatoris o veeduries: "MEDIR PARA MEJORAR: UNA MIRADA CIUDADANA A LA GESTIÓN PÚBLICA DISTRITAL VEEDURIADISTRITAL VEEDURIA_DISTRITAL VEEDURIABOGOTÁ Rankings de la Veeduría Distrital (Enero - Abril 2021)"
<https://bit.ly/RankingVD?fbclid=IwAR3hxVmo6GnH76Xb5M24rtNrOuRXKM3SHsTcAvyNuPWX81W6hp3v28ypJCM>
- MARC ESTRATÈGIC CIUTAT DE VALÈNCIA Estratègia Urbana València 2030
https://www.valencia.es/documents/20142/13020350/MARC+ESTRAT%C3%88GIC+CIUTAT+DE+VAL%C3%88NCIA_2030_V47.pdf/52090504-b48f-95bc-4252-098a89c66792?t=1621318992425
- Les pràctiques populars d'innovació social i la seua incidència en la política institucional. La perspectiva dels moviments socials de València Laia Saragossà. Treball final del Màster oficial en Polítiques socials i Acció comunitària
<http://escoladeligop.com/wp-content/uploads/2020/02/Les-pr%C3%A0ctiques-populars-dinnovaci%C3%B3-social-i-la-seua-incid%C3%A8ncia-en-la-pol%C3%ADtica-institucional.-La-perspectiva-dels-moviments-socials-de-Val%C3%A8ncia-Laia-Saragoss%C3%A0.pdf>